

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays :

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT
NO. 273. — ŠTEV. 273. NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 19, 1912. — TOREK, 19. LISTOPADA, 1912. VOLUME XX. — LETNIK XX.

Monastir padel, 50,000 Turkov vjetih. Sijajna zmaga zmagovitih srbskih čet.

PO DVA DNI TRAJAJOČI HUDI BITKI SE JE MORALA VSA POSADKA MONASTIRJA PODATI; TRJE TURŠKI GENERALI SO V SRBSKEM UJETNIŠTVU.

VEST O PADCU SKADRA.

NEKA ZASEBNA BRZOJAVKA JE PRIŠLA V BELGRAD IN NAZNANJA, DA SO ČRNOGORCI OSVOJILI SKADER. — TURŠKE VESTI O ZMAGAH NEVERJETNE.

Carigrad, Turčija, 18. nov. — Iz vojne ministristva naznanja, da se nadaljuje bitka v središču obrambne črte pri Čataldži. Mukhtar paša je napadel Bolgare, napravil zmago v njihovih vrstah in zaplenil več topov. Turška armada ni imela velikih izgub.

Danes zjutraj se je bitka zopet začela ter se je nadaljevala ves dan. V mesto ni bilo slišati gromenja topov, radi jakega zabodnika.

Levo krilo Bolgarov si je zopet pomaglo ker Turki niso mogli streljati s svojih vojnih ladij radi nemirnega morja. Pehota je bila danes v hujšem ogroju, kakor včeraj. Turško konjenišvo je podvezelo več uspešnih napadov.

Poročevalci so dovolili dovoljenje, da se približajo črti "Marmarski strani. Kuponada je slabša, kakor v nedeljo. Nemogoče je doznati, če so Bolgari kaj napredovali, toda pregled nad raznimi glavnimi cestami podaja, da se Turki niso umaknili.

V tukajšnjih uradnih krogih zopet upajo, da bodo mogle turške čete vzdržati Čataldžo obrambno črto.

Kakor se poročja, mori med Bolgari kolera in vročinska bolezen. Osemsto ranjenecv je dospelo danes sem. Turške čete so zažgale Istrandžo gozd, da Bolgari ne bi mogli zavarovati v njem.

Carigrad, Turčija, 18. nov. — Prvi juris na turško obrambno črto pred Carigradom se je ponesrečil. Vsa bolgarska vojna sila je bila v ognju.

Vrhovni poveljnik turške armade je poslal v soboto dolgo poročilo vojnemu ministristvu v Carigrad, te naznanil svoj uspeh nad bolgarskimi četami. Poročilo se glasi:

"Po štirinajsturnem hudem boju se je posrečilo naši armadi prodreti do Karakli. Sovražnik je bil potolčen ter je izgubil nad 1000 mrtvih in ranjenih; ujeti smo tri bataljone s častniki vred. Turki vojaki so se borili kakor levi. Upam, da morem z uspehom nadaljevati z vojno, predno dospje srbska armada".

Opazovalci, ki so se nahajali na turški fronti trdijo enoglasno, da je zavzetje Čataldže obrambne črte silno težko.

London, Anglija, 19. nov. — Na turški strani se nahajajoči poročevalci lista "Express" naznanja, da so se turške čete dobro reorganizovale, ter da se v ognju izbornu vedejo.

Berolin, Nemčija, 18. nov. — Tudi najhujnejša domišljija si ne more predstavljati strašnih razmer med turškimi četami pri Hademkeui, piše vojni poročevalci "Berliner Tageblatt", major Eugen Zwenger. Le-ta poročja, da leži na tisoče in tisoče mrtličev na deželni cesti. Možje z nosilci smo noč in dan na delu, da odnašajo padle.

Belgrad, Srbija, 18. nov. — Turška trdnjava Monastir se je podala danes popoldne srbskim četam. 50.000 turških vojakov in trije generali so odložili orožje.

Ko je zasedla srbska armada pod poveljstvom kraljeviča Aleksandra višine Monastirja, se trdnjava ni mogla več držati.

Eden prvih, ki je izročil sovražniku turke, je bil Fethi paša, bivši turški poslanik v Belgradu. Začetkom vojne je rekel: "Kmalu

lu moremo povabiti naše prijatelje na zajutrk v Belgrad!"

Monastir je bil že več dni popolnoma obkrojen. V soboto se je posrečilo zasedi srbskim četam po zelo hudih bojih, ki so trajali čeli dan in celo noč, dve važni višini, ki obkrožujeta mesto. Potem so prodri čez močvirje do notranjih utrd, nakar se je vsa posadka podala.

Monastir je glavni stan šestega turškega armadnega zbora pod poveljstvom Fethi paše, toda tam se je zbralo še več čet, ki so pobegnile iz krajev, katere so zavzeli Srbi. Djavid paša, poveljnik sedmega turškega zbora, se je podal z mnogimi vojaki tja, ko je padlo Skoplje v roke Srbov.

Menili so, da se bodo mogle držati turške čete v Monastirju dalj časa, a to mnenje se je izkazalo kot krivo.

Monastir, zelo dobro utrjeno mesto, tvori tržno središče za čeli okraj in šteje kakih 45.000 prebivalcev. Prebivalci so Srbi, Bolgari, Albanci, Armenci, Grki in Turki; polovica je kristjanska.

Boji, ki so se vršili pred padcem Monastirja, so trajali dva dni. Glasom neoficijelnih poročil cenijo turške izgube na 2000 mrtvih.

Desno-krilo Srbov je zasedlo deželno črto Doline Glavar, s čimur je pretrgana turška zveza. Obkrojeni Turki se obupno branijo, toda čim pridejo še Grki, se morajo brezopojno podati.

Iz Dunaja poročajo, zopet o klanju Srbov v Prizrendu. Toda nemški poročevalci ne povedo nič novega, ampak ponavljajo vedno staro, da so Srbi pri zavzetju mesta klali Albance. Tega pa ne poročajo, da so Albanci izdajalsko streljali na srbske vojake.

Aten, Grška, 18. nov. — Major Zachos je poslal sledečo brzojavko: "Po izkrcanju v Kasandri sem pregnal tamošnje turške oblasti in razvil grško zastavo nad osvojenimi vami, katerih je nad en tisoč. Prebivalstvo je bilo veselo vse iz sebe. Sedaj sem na poti k vam za Kasandro polotokom, ter sem zasedel sela Poligros in Savdos."

London, Anglija, 19. nov. — "Daily Telegraph" je bil obveščen, da je dospela v Belgrad brzojavka, naznanjajoča kapitulacijo Skadra.

Rijeka, Črnagora, 18. nov. — Kralj Nikola je sprejel včeraj večje število Črnogorcev, ki so se vrnili iz Amerike, da se bojujejo za domovino. Zahvalil se jim je za izpolnitev njihove dolžnosti napram svoji domovini, istočasno pa je izrazil upanje, da ne bodo potrebovali njihove službe, ker se je Turčija začela pogajati in prositi za mir.

London, Anglija, 19. nov. — Tukaj ne verjamejo vestem o turških zmagah. Prevladuje mnenje, da v soboto sploh ni bilo nobene večje bitke.

Strašna žaloigra.

27letni Frederick I. Specht stanujoč v hiši št. 114. Magazine St., Newark, je vzel svojo triletno heerko k sebi v posteljo in odprl plin. Našla ju je Spechtova sestra Anne; žena mu je umrla pred nekaj meseci in skoraj gotovo je šel iz žalosti v smrt. Pripeljali so jih v Newark City Hospital, pa jima niso mogli več pomagati.

SOLDIERS OF THE CRESCENT LEAVING JERUSALEM FOR THE DEFENCE OF CONSTANTINOPLE. TURŠKI VOJAKI ODHAJAJO IZ JERUZALEMA DA BRANIJO GLAVNO MESTO CARIGRAD PRED ZMAGOVITIMI BOLGARI.

V Avstriji se zelo hudujejo na Srbijo, toda Srbija se za vse to nič ne zmeni.

KO SO NAGLAŠALI ZASTOPNIKI NEMČIJE IN ITALIJE MIN. PREDSEDNIKU PAŠIČU TRDNO TROZVEZO, NISO DOBILI NOBENEGA DOLOČNEGA ODGOVORA.

RUSIJA OBOROŽUJE.

OTOMANSKA VLADA MOLEDUJE PO RUSKEM POSLANIKU VELESILE ZA MIR. — BALKANSKE DRŽAVE ZAHTEVAJO VSO OSVOJENO OZEMLJE. — SRBIJA OB ADRIJI.

Dunaj, Avstrija, 18. nov. — Tukaj se širi ogorčenje proti Srbiji, ker se ne mara ukloniti zahtevam Avstrije in ker piše belgrajsko časopisje "hujskajoče" proti tej deželi. V tukajšnjih jutranjih listih se zrceli splošno mnenje. Listi napadajo Srbe kar se da, ter prenelevajo baje po Srbih izvršne grozovitosti nad Albanci.

Časopisi zahtevajo takojšnjega pojasnila o stanju stvari in temeljito remedium, ako so vesti o srbskih napadih resnične. Širijo se vesti, da je izjavil cesar Fran-Josip sledeče: Mir želimo, toda ne za vsako ceno. Vsega si ne moremo pustiti dopasti".

Ogorčenje je še večje, ker Srbija kratkoma odklonila vsako vmeševanje Avstrije v njene notranje zadeve. Tudi v ogrskem glavnem mestu vlada ogorčenje proti Srbom.

Berolin, Nemčija, 18. nov. — Pristojni krogi so podučeni v tem, da ne odpusti vodstvo ruske armade niti enega moža iz službe, da si je službena doba že potekla. Tudi množico, ki je bilo poklicano oktobra meseca na poizkusno mobilizacijo, ne sme sleči vojaške suknje. Nakup konjev bi izpolnil pravo mobilizacijo. Rusija pravi, da mora biti pripravljena na vse slučaje, ker preti na Poljskem nastati vstaja.

Budimpešta, Ogrska, 18. nov. — Avstro-ogrski minister za zunanost grof Berchtold je predložil danes popoldne tekmo debate o proračunu njegovega ministristva politiko Avstrije glede na položaj na Balkanu. Izjavil je, da silijo vlado izpremembe, ki jih prinese seboj vojna, da se briga za učinke, katere bi izvrševale one izpremembe na interese monarhije. Kabineti na Dunaju in v Rimu so edini, kaj se naj zgodi z Albanijo. Nadalje je izrazil grof Berchtold upanje, da pride kmalu do miru.

Z ozirom na razburjenje, ki je nastalo vsled izginutja avstrijskega konzula v Prizrendu, je izjavil minister, da se vlada vzmernirja politični cilji balpred kratkim oficijelno pritožilekanske zveze.

London, Anglija, 18. nov. — Otomanska vlada je znova zaprosila vlasti, da naj posredujejo v prilogo miru, in sicer to pot po ruskem poslaniku v Carigradu.

Carigrad, Turčija, 18. nov. — Sultan je naprosil danes vladarje velesil za posredovanje, da bi se kmalu končala vojna.

London, Anglija, 19. nov. — Poročevalci "Daily Mirror" naznanja iz Cetinja, da je izvedel od ene največjih uradnih avtoritet, da je v kratkem pričakovati premirja med Črnogorci in Turki.

Poročevalci "Daily Mail" naznanja iz Sofije, da se je posvetoval bolgarski kabinet ves dan. Pretresoval je mirovne pogoje, katere bodo ponudili Turčiji v imenu balkanske zveze. Srbija vstraja pri tem, da dobi del albanske obali z Dračem vred. Poročevalci še pristavljajo, da bodo najbrže zahtevali zavezniški vso Albanijo. Vsaj Srbija je odločna obdržati Drač.

Carigrad, Turčija, 18. nov. — Tujim poslanikom in turškemu znanjem uradu je predložila danes deputacija uglednih Albancev spomenico, v kateri nujno prosijo, da naj zasigurajo Albaniji narodno in politično neodvisnost.

Albanci izjavljajo, da jih dobili so tudi v podružnici: 6014 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Panama prekop.

Velikansko delo panamskega prekopa se je začelo bližati svojemu koncu.

Washington, D. C. 18. nov. —

Kakor poročja v svojem letnem poročilu šef inženir col. Geo. W. Goethals, bodo dela v panamskem prekopu končana do 1. julija 1913. Dela pri zatvornicah in bagrih bodo končana med januarjem in julijem mesecem. Ker se je bila na enem mestu pogreznila zemlja, imajo sedaj za 3595.000 kubnih čevljev več materiala za odpravi, kakor je bilo preračunjeno od začetka, toda to jih ne bode posebno oviralo. 34.000 mož dela neprenehoma; vsi seveda ne delajo v prekopu, ampak jih je precej zaposlenih pri izdelovanju različnih pomolov za Panama železnico. Izmed uslužbencev je samo 5101 Amerikancev. Največ dobčka imajo seveda gostilne in hoteli, ki znaša \$12.085, kantine za evropske delavce so napravile \$38.455; za navadne \$11.147. Samo hotel Tivoli v Panami je napravil vzhle svojim visokim cenam \$53.632.

Konec stavke.

Plainfield, Conn., 18. nov. —

Včeraj so na shodu sklenili stavkojoči Willimantie tovarni, da se zopet vrnejo na delo. Sicer niso dosegli, da bi sprejeli vse nazaj v delo, če pa ne sprejmejo nazaj voditeljev stavke, so pripravljene zopet zastrajkati.

Odmevi stavke v Lawrence.

V Salem, Mas., se vrši obravnavo proti voditeljem stavkojočih delavcev, Ettorju Giovanitiju in Carusu, čes, da so oni krivi umora Ane Lopizzo. Danes je neka priča izpovedala, da je skoraj gotovo vstrelil omenjeno policaj Benost.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, prodaja sedaj nastopne knjige:

MOHORJEVE KNJIGE za leto 1913 po \$1.30 poštne prosto.

PRATIKE za leto 1913 družinske in Blaznikove, posamezni iztis velja 10c, 50 iztisov \$2.75, 100 iztisov \$5.00.

Slovensko-Amer. Koledar za leto 1913 cena je 30c.

Dobiti so tudi v podružnici: 6014 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Železniške nesreče.

Pri železniških nesrečah je skoraj vedno vzrok slab tir. — Preiskava uvedena.

New Haven, Conn., 18. nov. —

Tukajšnji trdniki New Haven železnice so izdali včeraj poročilo o nesreči, ki se je zgodila 16. nov. ob 9 uri zvečer pri Green Farms. Poročilo se glasi: "Vlak je zaradi tega skočil s tira, ker je pod vozom nekaj odpovedalo in zavozil je v menjačo". Ljudje so celo noč odvažali razvaline in šele včeraj zjutraj je bila proga prosta. Izmed devetnajstih težkih ranjenecv, ki so jih prepeljali v Bridgeport bolnico, je na licu mesta samo še W. H. Harber; lahkoranjenec so obvezali, narko so odšli.

South Norwalk, Conn. 18. nov. —

Nesreči, ki se je zgodila 11. julija 1911., pri kateri je bilo 14 mrtvih in 30 ranjenecv je sledilo veliko drugih, med temi tudi predvečerašnje pri Milfordu in Greens Farmsu. Lahko se pa trdi, da so se vse zvršile zaradi pomanjkljivosti na tiru. Zaradi tega bodo sklicali tukajšnji prebivalci, trgovci in duhovni v sredo shod, kjer bodo protestirali proti tej družbi. Sklenjeno resolucijo pošljejo na Public Utilities Commission in guvernerju Laldwinnu.

Trust "kopalnih banj".

Trust "kopalnih banj", ali kakor se imenujejo Standard Sanitary Manufacturing Co., se mora razpustiti glasom razsodbe višjega zveznega sodišča, ker omejuje trgovino.

Strah pred kolero.

Generalni zdravnik Blue je zapovedal, da se morajo natančno preiskati vse ladje, ki pridejo iz Sredozemskega morja, ker preti nevarnost, da bi se zanesla iz Turčije kolera v Ameriko.

Rosenthalovi morilci.

Sodnik Goff bode danes ob polenajstih podučil porotnike v razpravi zoper štiri zločince, ki so krivi umora igralca Rosenthala. Državni pravnik je predlagal smrtno kazen.

Banditi v samostanu.

Dva roparja sta se ustavljala celo noč oboroženi sili vojaštva in policije.

Čenstohov, Rusko, 18. nov. —

Nek tukajšnji policaj je hotel včeraj prijeti bandita Kozlovskega, nakar je ta potegnil samokres, ustrelil policaja in nekega drugega meščana. Ropar je nato pobegnil v spremstvu svojega tovariša v svetovno znani samostan Jamagora, kjer sta se oba utaborila v nekem stopilnicu začela metati bombe na policijo. Stražnikom je prišla na pomoč oborožena vojaška sila, obstoječa iz enega infanterijskega regimeta, dveh kavalerijskih eskadronov in ene artilerijske baterije. Boj se je vršil celo noč. Ko se je zdanilo se je posrečilo napraviti vojakom lukno v zidu, skozi katero so prispeli v notranjost. Našli so truplo Kozlovskega popolnoma razstreljeno, njegov spremljevalec je pa pobegnil. Med bojem so bili menihi in romarji zaklenjeni v cerkvi. Može je, da se je skril drug bandit kje v poslopju.

Gibsonov proces.

Danes so začeli v Goshen, N. Y. zbirati porotnike ki bodo odločevali o usodi advokata Gibsona, ki je baje zadržal in vrnil v vodo Menschik-Szabo. Pomožni okrajni pravdnik bode predstavljal sodišču 48 prič, katere so vse prepričane o Gibsonovi krivdi. Upajo, da bode obravnava do konca tega tedna končana.

ZA BOŽIČ DOMA!
Krasni novi in brzi parnik
Kaiser Franz Josef I.
(Avstro-Amerikan proge)
odplaje v soboto-dne 7. decembra
vožnja do Trsta samo 13 dni.
do Trsta ali Reke . . . \$36.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane . . . \$36.60
do Zagreba . . . \$37.20
Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebej druščinam priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation)
FRANK SAKSER, President
JANKO PLESKO, Secretary
LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Še celo leto velja list za Ameriko in
"pol leta" \$3.00
"pol leta" 1.50
"pol leta za mesto New York" 4.00
"pol leta za mesto New York" 2.00
"pol leta za vse leto" 4.50
"pol leta" 2.50
"pol leta" 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vseh nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.

Denar naj se blagovito pošilja po
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
obveznice naznani, da hitreje najdo-
mo naslednika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
slav.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Ali človeško življenje res ni nič vredno?

V soboto dopoldne so objavili
coronerjev izvid o železniški ka-
tastrofi, ki se je pripetila dne 3.
oktobra na Hartford železnici —
devet ljudi je izgubilo življe-
nje pri oni strašni nesreči, pet-
deset drugih potnikov je zado-
bilo več ali manj težke poškodbe.
Glavno krivdo so izvrhali na stro-
jevodjo — ki je bil usmrčen pri
katastrofi. To je bilo pričako-
vati v naprej — to smo že pre-
rekovali ob času katastrofe — na
tem mestu, kajti nenavzoči so
vedno krivi, posebno pa mrtvi,
ker se nemorejo zagovarjati!
Strojevodja je zakrivil katastrofo —
s tem se je najbrže rešila
bogata železniška družba obvez-
nosti, ki ji ji nastale napram po-
nesrečenim potnikom in preosta-
lim ubitih. Samo tako mimogre-
do so "dognali", da bi bilo mo-
goče preprečiti katastrofo, ako
bi skrbela železniška uprava za
gotove varnostne naprave, ki so
bile priporočene prigodno enake
usodne katastrofe na isti železni-
ci pred enim letom. Toda mast-
nih dividend pohlepa družba
se za priporočila ni nič brigala —
in strašne posledice te zločinske
malodarnosti smo videli čez ko-
maj eno leto.

Nekaj ur po omenjenem coro-
nerjevem "privo"-reku se je zgo-
dila na isti železniški progi zopet
"nezgoda", ki pa to pot slučaj-
no ni imela katastrofa obsega; le
nekaj ljudi si je polomilo kosti.
Prometnega vodstva Hartford
železnice oziroma nje najvišje
uprave ne zadene nobena kriv-
da, kajti proga in prometne na-
prave so se nahajale v istem zlo-
činskem zanemarjenem stanju,
kakor za časa obeh prejšnjih ka-
tastrof — in eden potnikov po-
nesrečenega vlaka je konstatiral,
da so bile podkladnice na mestu
nesreče popolnoma gnjile; tako
gnjile, kakor one na mestu kata-
strofe z dne 3. oktobra, kjer je
odšlo devet ljudi v naglico brz-
vlaka na oni svet; tako gnjile so
bile one podkladnice, da je bilo
mogoče iz njih s prsti izrjaviti
žebelje, s katerimi so bile pritrje-
ne tračnice na les.

In zopet bodo uvedli preiska-
vo. Pričakovati je, da bodo "pro-
najdi", da je zakrivil nesrečo
strojevodja, premikale tračnice,
ali morebiti Bog v nebesih, t. j.
kakšna "višja moč", samo tega
ne bodo "pronajdi", da delničarji
ni dovolilo potrebnih iz-
boljšanj in popravljenj, ker bi bil
s tem prikrajšani pri dividen-
dah. Gospodarili bodo tako na-
prej, nove "nezgode" s številni-
mi žrtvami ostanejo na dnevnem
redu, dividende bodo vedno u-
godno izpadle — toda kako dol-
go še?

Dokler ne bo razbit ves zi-
stem, pod katerim ostanejo ne-
kaznovane take zločinske malo-
darnosti . . .

Za vsebino tujih objav ne odgo-
rno na odgovornost, ne ureduje.

Slovenske vesti in dopisi

**Zaključno predavanje E. Kri-
stana.** — V nedeljo popoldne se
je vršil v Labor Temple v New
Yorku shod, katerega je sklical
jugoslovanski odsek socialistič-
ne stranke v Ameriki. Glavni go-
vornik je bil g. Etbin Kristan, pi-
satelj in občinski svetnik v Lju-
bljani, ki je prišel v soboto v
New York s svojega večteden-
skega predavalnega potovanja
po raznih krajih Amerike.

Odlični, temperamentni govor-
nik je g. Kristan, to mora vsak-
do priznati, in prepričani smo, da
so ga Slovenci in Hrvati povsod
radi poslušali, kamor je prišel.
In, kar moramo še posebej zabi-
ležiti, slišali nismo ni ene besede
od g. Kristana, ki bi kolikšni
opravičevala pisanje A. S. pa tu-
di ne pisanje — slovenskih so-
cialističnih listov v Ameriki! Se-
veda, kdor piše o socializmu ali
pa zoper njega, še ni rečeno, da
ga tudi razume . . .

Shod je bil primeroma dobro
obiskan; Slovencev je bilo bolj
malo, tem več pa Hrvatov. G.
Kristan je govoril hrvaški in
slovenski nekoliko dve uri. Nav-
zoči so pazno sledili njegovim
izjavam, ter mu tudi med go-
vorom večkrat živahno aplavdi-
rali. Za besede se je oglašil pod
govoru g. Kristana Rev. Murn,
župnik slovenske cerkvene obče-
ne v New Yorku. Izjavil je, da
se večinoma strinja z izjavami
predgovornika, ter je končno
prosil za pojasnilo o dveh stvar-
eh, katero je tudi dobil. Po go-
voru nekoga hrvaškega sodru-
ga se je shod mirno zaključil.

Berite, kogar se tiče! — V zad-
nji številki "Našega Gospodarja"
beremo na strani 8. v članku
Prava pot do zblinjanja tudi sle-
deči odstavek: . . . Vprašamo ti-
ste, ki določajo barve podpornih
organizacij: za kaj so organiza-
cije tukaj? Ali ne zato, da podpi-
rajo tiste, kateri so podpre po-
trebni in do podpore opravičeni?
Ali mora res dotičnik, kateri je
potreben in opravičen do podpore,
najprej obleči uniformo svo-
jega prepričanja, za katero je od-
govoren samo sebi, pa nikomur
druhemu ne . . .

Little Falls, N. Y. — Dovolite
mi malo prostora v listu "Glas
Naroda" da se zahvalim vsem
cenjenim našim slov. društvom
za pomoč in obisk mojega raj-
nega moža, katerega je vzela
kruta smrt pretečen mesec, ka-
kor so že bili dopisi v listu. Tem
potom se srčno zahvaljujem dru-
stvu sv. Jožefa J. S. K. kakor
tudi dr. sv. Barbare spadajoče v
Forest City Pa. in dr. sv. Pavla
K. S. K. J. za podarjene vence in
posebno za smrtno podporo, ki
sem jo že prejela. Do so društva
res koristna je to jasen dokaz,
ker kedo drugi bi me rešil po-
manjkanja kakor društvo. Zato
jih vsem onim ki še niso člani
toplo priporočam, ker le s tem
je pomoč sirotam mogoča. Se en-
krat srčna hvala od udove s šti-
rini nedoraslimi otroki. — Jenie
Stržinar.

Conemaugh, Pa. — Cenjeni
urednik "Glas Naroda"! Pro-
sim dovolite mi, veliko, ne pa
malo prostora v listu, da vsaj
površno opišem veliko veselico
tukajšnjega pevskega društva
"Bled" ob priliki sedemletnice
njegovega rojstva in obstanka.
Najprej naj mi bode dovoljeno
se v imenu skupnega pevskega
zboru zahvaliti cenjenim gostom,
kateri nas so tako v ogromnem
številu obiskali. Ob 8 uri je bila
prostorna dvorana Slov. Delav-
skega Doma prav do kraja napol-
njena slovenskega ljudstva, ali
pa bolje povedano, prijateljev in
prijateljic "Bleda". Ob 9.30 mi
je nastopil "Bled" z prvo pes-
mijo "Pozdrav". Zatem se je ro-
jak I. P. v primernem govoru v
imenu "Bleda" zahvalil slav. ob-
činstvu za mnogobrojno udelež-
bo itd. Zatem nastopi "Bled" z
krasno pesmijo "Himna Bled"
katero je uglasbil naš vrli pevo-
vodje gosp. Viktor Navinšek, ter
jo podaril zboru in trajen spomin
ob priliki njegove sedemletnice.
Nova himna "Bled", katere se je
pela prvokrat na svetu, in sicer je
nastopil zbor s to pesmijo brez
veselja, saj petje je bilo v
hinni pohvale vredna, še več
pohvale za neumorno požrtvoval-
nost pa gre gosp. V. Navinšku,
našemu pevovodji. Napredno je
prišel z težavnim delom se je iz-
razil: Pevec! Vam na ljubo in v
čas "Bledu", bom compoinal

pesem, katere naj prepeva
"Bled" in pokaže širni javnosti
da v resnici stoji kot skala za
naš slovenski narod na tujem.
Težko bode moje delo, ampak še
težje bode za vas, če pa vsi reče-
mo, da more iti, potem more iti:
Dva meseca pred veselico prinese
gosp. Navinšek k pevski vaji hi-
mno "Bled", katero so pevec na-
udušeno pozdravili, še bolj pa so-
trunika g. V. Navinška. Po-
novna Ti bodi hvala Mr. Navin-
šek za Tvoj trud in vedi da Tvo-
ja pesem se bode prepevala na
leta in leta pri "Bledu", to je
istem "Bledu" katerega vodja si
Ti sam. Živel! Godba, orkester,
pod vodstvom Mr. V. Navinška,
je igral tako imenitno, da je bil
slednji v dvorani do celo zado-
voljen. Ljudstvo se je vrtilo to-
čno do 12 ure polnoči in nehalo
je šele ko je začelo glas redarja:
"Cenjeno občinstvo, oprostite,
da vas moram opomniti, da je
ura dvanajst in da je napočila
nedelja; ko pa je protipostavno
v nedeljo nadaljevati z plesom
itd. Vas prosim da prenehate in
se razsiedate do zopetnega vese-
lega svidenja kakor je bil nočojš-
ni večer". Ni potrebno še pose-
baj povdarjati koliko mladih pa-
pov je nezadovoljno nagrabilo
celo in kislim obrazom na tihem
godrnjalo napram nagloma drve-
čimi kazali na uri, ampak poma-
gati se ni dalo, kajti v naši Pen-
na. državi je ura naš zapovednik
od nedeljah, ter je strogo prepo-
vedano prirajati veselice ali kaj
sličnega. Napredno pa smo se
razšli, nam je cenjeno občinstvo
objavilo, da nas prav gotovo o-
bišče zopet prihodnje leto ob pri-
liki osemletnice "Bleda", za kar
jim bodi že za celo v naprej to-
pla pevska zahvala. Kdo iz med
živimi naj še trdi da ni "Bleda".
v Conemaugh! in kdo naj še re-
če da mu ni znan, saj brez vse
skrbni lahko trdimo, da od kar
stoji mestec Conemaugh nismo
še videli tolike udeležbe, pa naj
priredi veselico to ali drugo dru-
štvo. To nam je priča in ponos.
da je "Bled" do cela prijubljen
našemu, ne le tukajšnjemu in o-
kolice občinstvu, ampak tudi od-
daljenim rojakim in rojakinjam.
Veselice so se rojake udeležili iz
dalne Ohijske države, Lorain, to
Mr. France Justin, A. Bomba in
Ivan Kapel, dalje iz Pittsburgha,
Mr. Ignac Podvasnik, pred. K. S.
Doma in njegova gospa sopro-
ga. Iz Latrobe, oziroma Hostet-
ter, Pa. Ig. Ferlin in njegova so-
proga. Iz Lloydella, Pa.: več ro-
jakov, tako tudi iz South Forka,
Pa. No kar se pa tiče našega so-
sednega mesta Maxham, je bilo
pa vse na veselici kar živi. Dve
polne care so jih dopeljale v Co-
nemaugh in ko so izstopili iz car-
se nam je nudil prizor n. p. ka-
kor v stari domovini ko gredo
farani od desete maše. Ti sala-
miski mahnančaji nas vselje
kar razočarajo. Kar obljubijo
tudi držijo kot jeden. Obljubili
so nam, da pridejo in res jih je
prišlo v tolikem številu, da se
jim ne znamo dovolj zahvaliti za
njih poset. Povem Vam cenj. u-
rednik da, le malo, ali pa nič je
naselbin v Ameriki, da bi bili ro-
jaki tako lepo složni, kot ravno
na Maxham. Popolnoma se držijo
gesla ki pravi: Vsi smo za jed-
nega, jeden za vse! Da pa ta iz-
rek ni zapisan le na mrtvem
papirju, je dokaz ta, da tako ma-
la naselbina kot je ravno ta, ima
danes svojo novo slovensko god-
bo, imajo svojega slov. vodja v
osebi gosp. V. Navinška, kate-
rega vzdržujejo do malega sami
in na ta način žrtvujejo svoje
krvavo zasluženo denarje za slov.
godbo, za slavo ni ponos slov.
naroda sploh v tej naselbini. Vso
čas Vam zavedni Maxhamčanje!
Le naprej, "Bled" je na Vaši
strani z dušo in telom, ako ravno
z malim številom članov in pev-
cev, so pa tisti trdnjeji ter je
klenih sre. Živel Maxham! Zdej
pa pojmo v Cambria, City. Iz te
slov. naselbine smo bili obvešče-
ni da nas posetijo Slovenci v ve-
likem številu. Vest smo z vese-
ljem pozdravili, ampak udeležba
pa ni bila kakršna smo pričako-
vali, zakaj ne, je uganka. Če bi
ondotni rojaki pomislili da je v
edinstvo moč, bi bilo prav za vse.
"Bled" bi bil ob prvi priliki od-
vrnil dobro za drago z največjim
veseljem, saj petje je pomore
vedno pri vsakej veselici do bolj-
šega uspeha, to je prava resnica.
Seveda ne bomo o tem dalje pi-
sali, kajti prav lahko bi s tem
prišlo do kakega sovraštva, kar
bi pomenjalo narodni škodljiv
greh, katerega pa nesmerno dopu-
stiti. No mogoče je bil vzrok sla-
bo vreme, kar je pa treba goto-
vo upoštevati. Toraj pa drugi-
krat na veselo svidenje! Vseka-

nas so v velikem številu obiskali
conemaughski in franklinški slo-
vence, ter stem pokazali da še
vedno stojijo trdni, stanoviti
in udani za "Bled". Vsem cenje-
nim udeležencem bodi na tem
mestu naša najprišnejša zahva-
la ko ste nam zopet pripomogli
za svoto \$121.75 e čistega dobič-
ka, postavili zopet "Bled" na
mesto nadaljnega napredka glaz-
be. Drage volje bode povrnil
"Bled" sčasoma vsem, kakor hit-
ro prilika nanese. Živeli! Drugi
dan v nedeljo in še potem par
dni, imeli smo prilike razkazati
oddaljenim našim gostom, zani-
mivost, (katerih je pri nas žal,
le malo) naše hribate Penna. Po-
sebnost jih je zanimal West Mont
pokopališče, na katerem počiva
približno 800 onih nesrečnih žr-
tev, kateri so izgubili svoje živ-
ljenje povodom strašne vodne si-
le ko je predrla jez oddaljen 10
milj od Conemaugh. Vsakemu
ponesrečencu, katerih imena ni-
so bila znana, so postavili mal ka-
menit spominek. Te spominke so
postavili lepo v vrste, na prednji
konci pa veliki spominek z
podobami, seveda kamenitimi,
vero, upanje, ljubezn. Na tem
znamenitem prijaznem gričku,
počiva tudi naš rojak, France
Merlak, kateri je pa podlegel
smrti kapitalizma v premožni-
ku, ko smo se ga pa ob tej prilici
tudi spominjali.

Držali smo toraj še po veselici,
kakor že povedano še par dni.
Tako smo dokončali volilni dan
predsednika združenih držav
ameriških, dne 5. nov. Vsak je
komaj čakal, kdo ob izvoljen.
Jaz in Honeyboy sva napravila
stavo. On je trdil, da bo izvoljen
za bodočega predsednika, kandi-
datidat Debs, jaz pa da bo The-
dy. Stava sva potrdila in šlo se je
za Spring Cheek. Peljali smo se
v mesto Johnstown. Na velikih ok-
nih so kazali z svetilnimi električ-
nimi žarki število glasov, mi pa
nestrpno šeli. Najprej so nam
pokazali dolgega suhega zamor-
ca, ko se je mastil z veliko rude-
čim bučo, potem kakih deset le-
pih petelinov, nikakor si pa ni-
smo znali tolmačiti bo li oni z
bučo, ali kak petelin izvoljen.
Skoraj smo obupali, kar se pri-
kaže imé Thedy z nad 1000 gla-
sov, zatem pa Debs z 12 glasovi,
no sem si na tihem mislil, zmaga
je že moja, ampak vraga, kmalo
potem pa so pokazali več tisoč
glasov in na vso moč zaupili:
Wilson, Wilson je vse premagal.
Jaz, Honeyboy in drugi smo bili
vsi iz sebe. "Ves kaj žan", pravi
Honeyboy, le odtrdimo, ne jaz
in ne ti stave ne dobi". Tako ni
dobil Spring Cheek nobeden",
ter smo lepo zamisljeni sedli na
tramvaj in jo odrinili v Cone-
maugh. Med potjo prašam par-
krat Honeyboya, kaj bo vendar
z Spring Cheekom, ampak odgo-
vora nobega, tako je bil siromak
zamisljen, da me niti slišal, ni.
Dospemo v glavno mesto Cone-
maugh, ga potresem za ramo in
velim, da je čas izstopiti, ubogal
me je. Ko tako zamisljeni kora-
kamo po rožni ulici mimo mogo-
nega City Store, pogrešiva z mo-
jem prijateljem F. Justinom naj-
nega tovariša Honeyboya. Ko za-
ključva njegovo ime, (kajti bala
sva se da ne bi se v velikem me-
stu zgubil) se začne strašni ro-
pot. Šipe zazvenijo, Honeyboy
pa leži med njimi in dasi sveti
brezštevilno električnih svetilk,
je bil omenjeni na izpad volitve
tako zamisljen, da niti ni videl
največjega poslopja City Store,
telebilni je vanj z tako silo, da se
je daleč na okrog potresel. Naen-
krat je bilo do malo vse meščan-
stvo po konci vsled groznega
sunka. Policija, patrol avtomobil,
vse je bilo na enkrat na licu me-
sta. Že sta dva Jožefa z kratkimi
krepelema rinila Honeyboya v
patrolnavtilo, ampak mi dva nje-
gova tovariša sva zanj toliko ča-
sa prosila, da nama ga niso iz-
ročili, seveda s pogojem, da pazi-
va najn glade storov. Zaklel se
je Honeyboy, da ne bode nikdar
več stavil za Spring Cheek, pa
naj bo voljen kdor hoče. Ko smo
zopet drugi dan korakali mimo
City Store, sva mu ga z tovari-
šem pokazala, on pa se ga je ta-
ko na daleč ognil da bi bil kma-
lo zopet v drugega zadel in ko se
naposed le videl da po velikih
mestih ni varno zamisljeno hoditi,
je šel na "pino", si kupil karto
in se odpravil, kam jaz ne vem.
Tako smo preživeli enkrat par
veseljih dni ob priliki proslave ve-
leto. Do takrat pa upa "Bled",
kar nam ostane v trajen spomin
ter že zdaj komaj čakamo osmo
leto. D o takrat pa upa "Bled",
bode z ponosom nastopil pred cen-
jivnim občinstvom in sicer v spremstvu
vseh naših rojakinj Slovencek, ka-

Feeling "Fit" Every Day

Napadi influence, ka-
slja ali bolečin v zlezah
vsled velikega
dela izginejo, če
bode imeli vedno

Dr.
Richterjev
**PAIN-
EXPELLER**

v svoji hiši in če
ga bodele rabili
po predpisih. 25c. in 50c. stekle-
nice v lekarnah. Čuvajte se
ponaredb.

F. A. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York N. Y.
Dr. Richterjeve Conpa Plinile olajšaj-
(See all 50c.)

tere so se po veselici pridružile
"Bledu" in želijo pripomoči, da
postane "Bled" na glasbenem po-
lju tolik, da se bode od sedaj na-
prej imenoval, — mešan zbor
dovedla k temu da so se pridru-
žile nam. Dokaz je, da ljubijo
slovensko umetno petje, zavedajo
se glazbe in kot take hočejo de-
lovati za povzdigo slov. naroda
na tujem. Cast Vam, slovenske
žene in dekleta, ko ste tudi ve pri-
pravljene darovati Vaše glasove
za petje. Pokazali obmo skupno
drugemu narodu, da smo mi Slo-
vencei in Slovencek prvaki v glaz-
bi. Uljudno so vabljeni tudi osta-
le Slovence naše oklice, naj se
blagovolijo pridružiti pevskeemu,
sedaj mešanemu zboru, saj v res-
nici nimamo v tujini druge zabave
kot edino petje, kar je pa naj-
krajše in umetnejše. Toraj Slo-
venke neše, na noge, — Ne sramuj-
se, pač pa ponosna bodi, ko si
hčer matere slovenske pesmi, po-
sebnost v tujini. Pevske vaje, za
mešan zbor, vsak torek od 7 do 9
ure zvečer, v navadnih prostorih
pri I. P.

Kajne gospod urednik. Vi bo-
dete pa gotovo rekli: "Dajmo že
enkrat jenjat, ampak jaz pa Vam
po tihem na uho povem tole: Ko
sem bil fantiček star 13 let sem
prišel peti pri mešanem zboru in
pri možkem. Ko sem šel k solda-
tom, sem tudi imel priliko peti,
kajti soldati smo imeli imeniten
pevski zbor. Enkrat smo peli, le-
ta 1901. v Postojnski jami. "Zip
ceparji", nad 60 pevcev, peli smo
"Lepa naša domovina". Ta pe-
sem se je najbolj oristajala oni
znameniti in krasni jami. Potem
od soldatov sem šel v Ameriko
in kmalo se nam je posrečilo
vstanoviti pevsko društvo po i-
menu "Bled", kateri je ves moj
jaz pa njegov. Veste jaz najraj-
ši pišem in govorim od petja, dru-
gi pa naj pišejo kar jih zopet ve-
seli, če bi pa vsi eno in isto pisali,
bi pa zadostovalo ko bi list samo
enkrat v letu izhajal. Vsem pev-
cem, pevčkam in prijateljem pe-
tja, pošiljam krepki pevski: Na-
Zdar! — Ivan Pakj.

Breezy Hill, Kans. — V slogi
je moč, to je že stara prislovica,
a je še vedno veljavna. To nam
potrdijo sijajni vspeli balkan-
skih narodov v vojni proti rde-
čehlačnežem, ki so bili cela sto-
letja strah in groza vse Evrope;
složni nastop Bolgarov, Srbov in
Grkov spravil je dušmana tako
daleč, da je le še vprašanje nekaj
dni ali tednov, da li bo prestol
padisaha ostal še v Evropi, ali
ga bodo "mufali" kam v bližino
svete Kabe v Mekki. Pa kaj nam
je treba hoditi tako daleč po
vzglede, kako moč daje sloga!
Pojdite z mano samo na Breezy
Hill in tam vam bodo povedali
lepo in resnično "storijo" o mo-
či sloge. Ali vam jo pa kar ja
povem, če boste pridni. Poslu-
šajte! V omenjeni campu živi po-
log Amerikanev tudi precej Slo-
vencev in Italijanov, ki se med-
sebojno prav dobro razumejo.
Neke lepe nedelje napravile so
italijanske signore in signorine
veselico, ktere se je samoumevno
odeležilo tudi precej Slovencev.
Za hladilo srbečih pet in podpla-
tov skrbeli so "Ciribiribin" in
drugi valčki, ki so se vsipali iz
dolgopete italijanske harmonike,
dolgate "prisirnih zadel" so
prevzele rdečelice laške cvetke in
ožete limone, temelj vsega pa so
tvorili makaroni, salame, sir, po-
lenta v "tri štuke" in cele ve-
drice presvetlega ječmenovca.
Kakor vam je znano, je pa ječ-
menovec, z vsemi svojimi sorod-
niki vred, izobčen iz države Kan-
sas, kjer stoji trdnjava Breezy
Hill in to je bilo vzrok, da se je
predstava pričela takoj s kata-
strofo. Postavni varuhi morale
in zmernosti, bašibuzoki iz Pitt-

Slovensko katoliško

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsilvanie

OBORNOSTI:

Predsednik: MARTIN GERMAN, Box 482, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 94 Wilkes, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: STEFAN ZABRIG, Box 508, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 587, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

Predsednik nadzornega odbora: KAROL KALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburg, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 60 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAYCAR, 299 Cor. N. — 8rd St., Rock Springs, Wyo

POROTNI IN PRIJAVNI ODBORI:

Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.
I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 61, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDREJ SLAK, 1713 Isler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. J. M. SELISKAR, 6137 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopis naj se pošilja I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

šburga, ki nosijo zapriseženo še
neko drugo ime, zvedeli so za to
pregrešno početje in hoteli so
stvar "zastopati". Kot Japonci
na Ruse, nameravali so ti hajdu-
ki izvršiti zavraten nočni napad,
na nič hudega sluteče veseljake,
a spodletelo jim je prav korenito.
Brž ko so se prikazale svetle luči
hajduških avtomobilov, v kte-
rih so sedeli junaki generali
temperne vojske, izdan je bil
generalni alarm posadki trdnja-
ve, junaki breezyhillčani izgre-
bi so hipoma bojno sekuro in s
koli in cepci, kamenjem in toma-
howki, s fičefaji in krepelei na-
valili na bašibuzoke, ki so z ne-
popisno spretnostjo okrenili svo-
je "motovile" in jo odkurili proti
Pittsburgu s hitrostjo Eljevega
patepta v oblakih. Pol stotnje
psov jim je lajalo za slovo, vse
kure so jim kokodakale, revol-
verji so pokali, laške signore in
signorine so vpile kot grčne du-
še, otročaji pa so se drli in kri-
čali, kot tistih 600 tisoč čifutov
pred obzidjem mesta Jerihe. Do-
br, da Breezy Hill ni z obzidjem
obdan, sicer bi se bilo gotovo po-
drlo. Blato izpod koles avtomob-
ilov je letelo tako visoko, da je
baje šele drugi dan med dežjem
padalo nazaj. Ampak domovina
in zastava svetega Gambirusa je
bila rešena in ječmenovec otet,
bašibuzokom pa se baje še danes
podaljšajo nosovi do kolen, ako
se le zmislijo na neprosto voljo.
nočno, avtomobilsko dirko via
Breezy Hill-Pittsburg.

Delavske razmere na Breezy
Hill so dosti ugodne, samo želez-
niški voz za premož večkrat pri-
manjkuje. Slovencev biva tam
precejno število in so vsi orga-
nizirani, v podpornih društvih,
delavskih unijah in političnih
klubih. Kot sem čul, osnujejo v
kratkem času čitalnico. Čast jim!
Campa napreduje počasi, pa
"gvišno", Poštni urad bodo pre-
selili iz dosedanjega starega čel-
behnjaka v novo poslopje, ki se
že gradi. Je le pomagalo, ker
sem se bil zadnjič nekoliko po-
norčeval iz tiste stare farmerske
omare, kjer najde človek mesto
kislare mleka, drobno italijansko
"marozo". Pa še nekaj drugega
je tam, kar spada gotovo v prvo
poglavje napredka. Zadnjič ni
bilo nobene, čez poletje pa ste
sveteli tam dve zlati slovenski
cvetki. Kakih sweetheartarskih
uspehov seveda ne morem bele-
žiti, ker sem vsled "špasa" s ko-
šarami že čisto splašal, pa osta-
nem raje v primerni oddaljeno-
sti, da zopet ne dobim kakšne v
glavo. Pač pa sem se takoj podal
k prijatelju — pečlarju in ga,
trkajoč se na prsi, prosil: excuse
me!, ker sem ga bil pred meseci
ozmerjal, da me je glede cvetk
nalagal. Vzel sem besedo nazaj in
jo spravil v žep, potem sva pa
drug drugemu dala absolutorij in
vesoljno odvezo, nakar sem z
lahkim srem odpotoval iz Bree-
zy Hill. — A. J. Terpovec.

Oče in sin pred smrtno obsodo.

Richmond, Va., 17. nov. — V
tukajšnjih zaperih čakata v so-
sednih celicah oče in sin Allen
smrtne kazni, ki se ima izvršiti
v petek. Oče je miren, sin pa te-
lesno in duševno strt. Sina obis-
kuje dan za dnevi njegova ljubica
Nellie Wisner, ki še vedno
upa, da se ji bode posrečilo re-
šiti oba morilec iz Hillsville s
pomočjo guvernerja Manna. Sko-
raj gotovo se ji ta želja ne bode
izpolnila.

Jubilej hišne številke.
"Frankfurter Zeitung" se po-
roča: Zaznamenovanje hiš s šte-
vilkami, ta nam samoočebni um-
ljava in prepotrebna naprava, ob-
haja letos jubilej. Kakor vemo iz
Freigerjeve "Histoire de l'admini-

Jugoslovanska Katol. Jednota

Informirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

VRHOVNI ZDRAVNIKI

Profesor: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Evelev, Minn., Box 541.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomoćni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 136.
Naupnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 948 Ewing Ave.

NADZORNIKI

Dr. MARVIN J. IVCO, Joliet, Ill., 930 No. Chicago St.

POROČNIKI

ALOIS KOSTELIC, Salda, Colo., Box 533.
MIHAEL KLOBUCHAR, Camulet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 425 No. 4th St.

POROČNIKI

IVAN KERESNIK, Burdine, Pa., Box 121.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 121.
MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Hiller Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne poljizave pa na glavnega blagajnika Jednote.

Jednotine glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Odlikovanje. Predsednik Kmetijske družbe za Kranjsko, Fran Povše je bil odlikovan s komturinom križcem Fran Josipovega reda.

Mestna hranilnica ljubljanska. Promet meseca oktobra 1912. 1388 strank je vložilo 756.544 K 34 v. 1582 strank je dvignilo 1.132.603 K 95 v. Stanje vlog 42.111.086 K 95 v. Število vložnih knjižnic 29.267.

Sneg po Dolenjskem. Iz najlepšega vremena 3 t. m. dopoldne se je tekot par ur vreme nemudoma spremenilo. Nastala je huda sapa, nakar je začelo snežiti. Hribje so bili kmalu vsi pobeljeni.

V Gradcu pri Litiji je umrla 50letna g. Alojzija Lap, žena posestnika in trgovca. V. m. p.

Delavsko gibanje. 4. t. m. se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljalo 6 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 50 Hrvatov in 250 Črnogorcev in Bolgarov, 30 Hrvatov je prišlo iz Inomosta, 40 iz Tirolskega, 200 Lahov se je povrnilo domov iz Dunaja.

Konfiscirana brzojavka. Dunajska "Korespondenca Hereog" poroča da je bivši ljubljanski župan Hribar brzojavno čestitki belgradskemu županu Davidoviču na zmago srbske armade, da je pa brzojavni urad ljubljanski to čestitko zaplenil. Jej, jej, kaj o zdaj že brzojavne čestitke državi nevarne?

Umrli so v Ljubljani: Dne 30. oktobra: Marija Urbas, hišna posestnica, 60 let, Komenskega ulica 16. — Dne 31. oktobra: Jožef Kolman, hišni mizar, 60 let, Komenskega ulica 15. — Dne 1. nov.: Leopold Sušnik, postrešček, 54 let, Sv. Florijana ulica 11.

V deželni bolnici: Dne 27. oktobra: Mihael Burja, ubože, 78 let. — Dne 29. oktobra: Fran Kotar, hlapec, 25 let. — Dne 31. oktobra: Fran Cigale, kočar, 32 let. Jakob Cerar, tovarniški delavec, 45 let.

Tujski promet v Ljubljani. Meseca oktobra je prišlo v Ljubljano 6903 tujcev (614 manj kakor prejšnji mesec in 602 več nego istega meseca lani). Nastanilo pa se je v hotelu Union 1573, Slon 1396, Lloyd 592, Cesar avstrijski 371, Struclje 220, Ilirija 218, Malič 215, Južni kolodvor 204, Tratinik 178 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1936 tujcev. — Bilo pa jih je s Kranjskega 1576, iz Dunaja 1497, iz slovenskih dežel 1399, iz dežel evropske krone 308, iz drugih avstrijskih dežel 1124, iz Ogrskega 184, iz Hrvaške in Slavonije 296, iz Bosne in Hercegovine 23, iz Nemčije 258, iz Italije 86, iz Rusije 5, iz Anglije 6, iz Francije 7, iz balkanskih dežel 15, iz Rumunije 3, iz drugih evropskih dežel 76, iz Severne Amerike 28, iz ostale Amerike in Azije 7, Afrike in Avstralije 5 tujcev.

Veliko proneverjanje. Dne 2. t. m. dopoldne je dvignil uradni kmetične tovarne na Selu Evgen Kuss, doma iz Štajerskega pri Ljubljanski kreditni banki 18.000 K denarja, da ga nese na južni kolodvor in pri blagajni odda za omenjeno tovarno. Prevelika vsota je bila to, da bi uradnik ne bil podlegel skušnjavi in v času ko je on prišel na kolodvor, imel je ravno oditi brzovlak proti Dunaju. Kuss se ni dolgo po-

mišljal, kupil si je brž vozni listek do Grada in sedaj hajd na vlak, da se pravočasno odnese denar. Tovarni se je le čudno zdelo, da Kussa ni in zato je takoj sumila, da je vsoto poneveril in odšel. Kuss je vitke srednje postave, malo črnih brk in nosi radi kratkovidnosti ščipalnik. Na glavi ima lovski klobuk, oblečen pa je v siv površnik in črno spodnjo suknjo in sive črtaste hlače.

Požar v Spodnjem Kartelju. Iz Novega mesta se poroča: V nedeljo 3. t. m. okrog 11 ure dopoldne je v Spod. Kartelju (občina Mirna peč) izbruhnil požar, ki bi bil kmalu postal usodepolen za celo vas. Začelo je goreti pri posestniku Francetu Kresalu po domač Gorjanu in sicer je ogenj izbruhnil v šupi za listje. Kmalu je bilo vse naokrog v ognju. Temu posestniku je čisto vse zgorelo, tudi trije prašiči. Požar se je dalje razširil na gospodarsko poslopje sosedu Barca, kojemu je zgorel novi skedenj. Potem je zgorela še hišica neke osebenke. Ogenj je zanimal brzokne Kresalov sinček. Oče je pred izbruhom ognja v bližini pavel živino ter sinčka poslal domov. Ta pa je dobil neke vžgalice ter v lopi napravil ogenj. K sreči je ta požar, ki se je videl daleč naokrog, zapazil g. Avgust Žagar, mlinar iz Gor. Kamnice, ki se je v kritičnem času slučajno nahajal na poti v Mirno peč. Obvestil je takoj posestnika Špančeka v Jablani, ki je zjahal konja ter zdiral obvestiti mirnopoško požarno brambo. In to je bilo pri vsej nesreči še sreča za ostalo vas Karteljevo. Kajti kmalu po izbruhu ognja je nastala huda sapa, ki bi bila povzročila velikanski požar. Tako pa se je mirnopoški požarni brambi posrečilo požar omejiti na zgorel omenjena poslopja. Najhujše prizadet je Kresal, ki je že tako revež in mu je ogenj čisto vse uničil.

Divji lovec okrađen. V Vavti vasi so imeli nekega K. na že dlje časa na samu, da rad obuje kontraband z jačji in srnami in sploh z vsem, kar mu pride pred puško. Pravi, patentirani lovec so študirali, kako bi tega konkurenta spravili ob orožje. Ponudila se jim je lepa prilika, ko je Jože Ovičaj, doma izpod Šmarne gore prišel na delo k zgradbi mostu čez Krko pri Vavti vasi. Ta je nekoč pri K. opazil še dobro ohranjeno puško. Neko nedeljo pa ko je dobre volje sedel v Kulavčevi gostilni, kjer so se razgovarjali tudi o lovu, se je Ovičaj zabotelo, da bi tudi on rad poskusil lovsko srečo. To svojo notranjo željo je kmalu tudi javno in glasno obrazložil gostilničarju, ki se je ravno pripravljaj za lov. Ovičaj je tudi povedal, da ima K. dobro puško in da jo tudi dobi, če mu gostilničar napiše pooblastilo. Gostilničar ne bo di len, res napiše na listič, da Ovičaju dovoli hoditi po njegovem lovu. Stem listom gre Ovičaj h K. in kmalu sta prišla iz hiše. Ovičaj je imel že puško na ramni. Šla sta v gostilno, da malo "požegnata" puško. Med tem so drugi lovec že odšli, Ovičaj pa o njimi. Ko pa nekaj časa tam okrog pohaja, mu pride na misel: Jože, pusti zajec in vso zverino, čemu ti naj bode ta-le krepelce? In: usk, usk, trešč! s puško par-krat ob kamen in — puške ni

bilo več. Tako namreč pravi Jože Ovičaj. Lahko bi pa tudi bilo, da je puška se kje cela, ali ker dokazov za to ni, moramo verjeti Ovičaju, da je ni. Ovičaj jo je kmalo na to popihal v Ljubljano. Ali tista reč s puško mu ni dala miru. Nekdo je to reč ovdil, zraven je pa še lastnik puške se pridružil, češ, da mu je Ovičaj puško siloma vzel. Pa tega mu tudi pri sodišču nihče ni verjel. Ovičaja pa so pritiskali na 1 ted- den zapore na 10 kron globe. Prvo za to, ker je zaupano mu puško zlobno poškodoval, 10 K. ker ni imel orožnega lista.

PRIMORSKO.

Nesreča na morju. Iz Trsta poročajo: Italijanski transportni parnik "Agrumera", ki je vozil iz Catanie v Trst, je iznenadil ob otoku Brač vihar ter ga vrغل z veliko silo ob skalovje. Ladja je bila težko poškodovana. Mnostvo se je rešilo, kapitana pa pogrešajo. Iz Trsta so odpotali pomoč.

Samomori v Trstu. 29letna bolniška strežnica splošne bolnišnice Ivana Job je bila pred kratkim odpuščena iz službe. Ker ni mogla dobiti druge službe, je na nekem travniku izpila nekaj fe- nilne kiseline. Prepeljala so jo v bolnišnico, kjer je umrla. — 2. t. m. dopoldne ob desetih je skoči- la 17letna Ana Penles iz tretjega nadstropja hiše v ulici del Boseo št. 50. Zlomila si je hrbtenico in več udov. V bolnišnici se bori s smrtjo. Vzrok nesrečne ljubez- — 1. t. m. je izpila 21letna Mari- ja Henke v svojem stanovanju v ulici Alfieri št. 8 vsled nesrečne ljubezni majhno množino fe- nilne kiseline. To bodo menda zdrav- nički rešili.

Župnikovo kuharico umoril. Pred tržaškimi porotniki sodiš- cem se je začela obravnava proti slikarju Karlu Hrovatinu, roje- nemu l. 1883, v Trebišću pri Tr- stu, ker je 19. junija t. l. v Tre- bišču s kuhinjskim nožem umoril bivšo farovsko kuharico Katari- no Kristan. Obtoženo je vse pri- znal. Svoj čin pa s tem opravi- čuje, da je hotel svoje starše o- prostiti take ženske kakor je bi- la Katarina Kristan, ki je nje- govega ranjkega strica, ki je bil župnik pri Sv. Jakobu, nahu- škala njegovim staršem ter mu svetovala, naj izdedini njegovo rodbino. Obravnava se je konča- la z oprostilno razsodbo.

RAZGLAS GOZDARJEM.

Potrebuje se do 20 mož za de- lati drva. Plača od kvorta \$120, ali na dan \$2. Za natančnejša po- jasnila obrnite se na:

Alois Mareelon,
P. O. Box 46, Rexton, Mich.
(19-20-11)

ANGLEŠČINA.

Mi poučujemo že peto leto an- gleščino potom dopisovanja. Do- bri uspehi. Lahka metoda. Učite se doma. Pouk lahko traja šest mesecev. Pišite po pojasnila še danes. Šolnina nizka.

Slovenska Korespondenčna Šola,
1380 E. 40th St., Cleveland, O.
Prejšnji naslov:
6119 St. Clair Ave., S. B. 10.

OGLAS.

Velika izbira sloven- skih grafofonskih plošč in vseh vrst grafofonov. Istotako tudi ur, verižic in najrazličnejše zlatnine in srebrnine. Pišite po cenik, ki Vam ga pošlje- mo zastonj in poštne prosto!

A. J. TERBOVEC & CO.
P. O. Box 25.
Denver, Colo.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ.

OKLIC NA SLOVENCE

v Pittsburghu, Pa., in okolici.

Svet strmi nad čudežnimi znamenji slovenskega orožja na balkanskem bojišču. Povsodi slavnostno proslavljajo te slavne zmage, ki bodo našemu sloven- skemu rodu prinesle lepšo bodo- nost — zlato prostost, da se bo lahko svobodno razvijal kulturno in gospodarsko. Že dolgo časa se je pričakovalo silovitega ognja, ki bo zaplattel po celim Balka- nu in bo prinesel zatiranemu na- rodu prostost in varnost življe- nja. Vsakdo se je veselil teh dni, ko bo junaki balkanski brat z orožjem v roki stopil pred krute- ga Turčina in zahteval osvete za vsa kruta zločinstva, uboje in požige, ki jih je prizadajal ubogi pari, mučenikom Slovanom. Ta dan je napolnil Balkan je vzplam- tel. Na Balkanu krijejo padla trupla poljane, zemlja je pište gor- ko bratsko kri, ko se žrtvujejo junaki za blagor domovine. Boj je krvavejši, kot ga pozna zgo- dovinu od obstoja sveta. Tisoči pa- dajo za borbo svobode, za zmago križa proti polumesecu. Tisoči roji hite nadomestovat padle ju- nake. Boji se bijejo, boji za smrt in življenje, za svobodo in pra- vico. Pošten je boj naših bratov, kakor resnično so bili do današ- njega dne balkanski narodi ukova- ni v verige turških grozovito- sti. In te verige so razbite, tlačit- elj, nasilni gospodar leži pobit, razpršen na vse strani. Na Bal- kanu vstaja zarja zlata in po- zdravlja trpine ter jim oznanuje novo, boljše dobo.

Slovenci! Da se o tem važnem zgodovinskem preokretu sloven- ske sile kaj več pogovorimo, pri- hitite na shod, ki se vrši v Slov. Domu v nedeljo dne 24. novem- bra ob 3. popoldne. Določeni so dobri govorniki, ki bodo doseda- nji položaj točno razbistrili in razpravljali o novi mogočni ve- lesili, ki bo nastala iz gorečega Balkana. Štirje govorniki so do- ločeni, in sicer gg. Anton Zbaš- nik, Jakob Ploh, Fran Starman in Jakob Hočevlar, ki bodo go- vorili na tem shodu. Zato, rojaki, prihitite polnostevilo!

Za K.-S. Dom kot sklicatelj
Ignac Podvasnik, preds.

Kje je moj brat MIHAEL ŠKER- JANC? Doma je iz St. Jurija na Gorenjskem. V Ameriki se nahaja že 7 let. Prosim cenje- ne rojake, če kdo ve, kje se na- haja, da mi naznani njegov na- slov, ali naj se pa sam javi. — Blaž Škerjanc, 1015 E. 61st St., Cleveland, Ohio.
(19-21-11)

NAŠ GOSPODAR.

edini slovenski magazin v Ame- riki. Izhaja na 32 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo \$1.00. Prinaša podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, le- pe povesti, razprave o naših gi- banjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošlji denar na:

Naš Gospodar,
2616 S. Lawndale Avenue,
(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

OGLAS.

Lansko belo vino od prve tr- gatve iz muškatal in tokaj grozd- ja stane 35¢ galona; črno in rde- če vino zinfandel 35¢ galona; res- ling stane 40¢ galona; belo vino od leta 1910 45 centov galona; staro belo vino resling 50 cen- tov galona. 100 proof močan drožnik ali tropinjevec 4½ galo- ne za \$12 in 10 galon pa \$25. Vi- no pošiljam v posodah po 28 in 50 galon. Vinarna in distilerija blizo postaje. Naslovite vsa pis- ma na:

S. Jakše Winery.

Rad bi zvedel za naslov svojega bratrance FRANKA KLE- MEN. Doma je iz Predjame pod Nanosom. Pred devetimi meseci se je nahajal v Collin- wood, O. Prosim cenjene roja- ke, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga javi. Ali naj se pa sam oglasi. — Andrew Kle- men, Box 54, Colesburg, Pot- ter Co., Pa.
(19-21-11)

Iščem svojega brata FRANKA VIDMAR. Doma je iz Črne va- si pri Ljubljani. Star je 26 let in v Združene države je prišel pred enim letom. Prosim cenj- rojake, če kdo ve za njegovo bivališče, da mi blagovoli na- znani, ali naj se pa sam javi, ker poročati mu imam nekaj važnega iz starega kraja. Zadu- njči mi je pisal iz Minnesote in omenil v pismu, da dela v šumi. Njegov naslov sem izgu- bil. — John Vidmar, Box 730, Leadville, Colo.
(19-27-11)

Iščem svojega brata, kateri je pred dvema mesecema prišel v Združene države. Kakor sem čul, se nahaja nekeje v Clevel- land, O. Prosim cenjene roja- ke, če kdo ve za njegov na- slov, da mi ga naznani, ali naj se pa sam javi. — Josep Šu- steršič, Box 26, Yale, Kansas.
(19-22-11)

Kje sta moja dva brata FRANK in LOUIS PREBIL? Slišal sem, da je Frank ponesrečil na železnici, ker je "trampal" iz svoje farne v East Heleni, Mont., v Colorado. Prosim cen- jene rojake, če kdo ve po- drobnosti o tem, naj mi javi, za kar dobi stroške povrnjene. Tony Prebil, Box 336, Trial, B. C., Canada.
(19-20-11)

Zemljevid balkanskih držav je dobiti po 15c. komad.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York

FARME NA PRODAJ!

95 akrov v Ohlman, Reynolds County, Mo. 40 akrov obdelane zemlje in ostalo je lep hrastov gozd, 1½ milje iz mesta in od po- staje, dve hiši, klet, velika šupa, vodnjak, 2 konja, 1 krava, 30 ko- koši, 40 sadnih dreves, 20 vin- skih trt, 2 voza, 1 koleselj, 3 plu- ge, 2 brani, 1 sedel in drugo po- ljedelsko orodje. Cena \$2200.00, \$1500.00 v gotovini, drugo na obroke.

N. Piklor,
2026 Blue Island Ave.,
(14-25-11) Chicago, Ill.

Iščem brata ANTONA ULJAN in malega brata FRANCA ULJAN. Slišal sem, da sta od- potovala v Združene države že dne 23. septembra 1912. Pro- sim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahajata, da mi nazna- ni, ali naj se pa sama oglasita, morda se je njuna pripetila kaka nesreča. — Joseph Uljan, Midway 1, Chatham, Mich.
(19-23-11)

Iščem prijatelja JANEZA LAV- RIN. Doma je iz vasi Javor- šče, fara Sv. Gora pri Litiji, in sedaj biva nekeje v Združenih državah. Prosim cenjene roja- ke, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi, ker mu imam po- ročati nekaj zelo važnega iz stare domovine. — Rok Bol- skar, Box 91, Moon Run, Pa.
(19-22-11)

POZOR,

rojaki v Butte, Mont.! Podpisana naznanjava roja- kom v Butte, Mont., in okolici, da sva odprla svojo

KROJAŠKO OBRT,

kjer bodeva rojake vedno dobro in pošteno postregla. Preje sva bila 11 let v Leadville, Colo. in 4 leta v Lead City, zato upava, da je tu mnogo rojakov, ki naju od tam poznajo. Prošiva jih, da na- ju tudi tukaj obiščejo. Postregla bodeva vse s finimi oblekami, ka- tere bodeva naredila vedno po vaši volji in za primerne cene.

Ignac Pahar in Jos. Novak,
213 E. Park St., Butte, Mont.
(15-29-11)

Pozor!

Rojake širom Zed. držav, ka- teri se niso naročili na "GLAS NARODA", vabimo sedaj k na- ročbi. VSAK DAN bomo pri- našali vse važne vesti iz balkanskega bojišča,

a poleg čitva tudi SLIKE. Dnev- ne vesti so zelo zanimive in Slo- venci se jako zanimajo za to voj- no, v kateri se bore naši bratje. "GLAS NARODA" DOBITE SKOZI ŠTIRI MESECE VSAK DAN IZVAN NEDELJ, AKO DOPOŠLJETE

jeden dolar

kar je gotovo nizka cena za 104 do 105 listov. Upravišтво "Glasa Naroda", 82 Cortlandt St., New York City.

Phone 2-46.

FRANK PETKOVSEK,

javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, najbolje žganje te- levrstne smotke — patentovana zdra- vila.

PRODAJA vojne listke vseh prekomor- skih črt.

POŠILJA denar v star kraj zanesljivo in pošteno

UPRAVLJA vse v notarski posel spada- toča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

Največ denarja

iz Amerike

nalaga se v

MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI

v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1911 je znašal nad . . 614.5 milijonov kron

Hranilnih vlog nad
42 milijonov kron.

Rezervnega zaklada nad
1,300.000 kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka.

Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vložnega denarja jamči zvrnen rezervnega zaklada še mestna občina ljub- ljanska z vsem premoženjem in svo davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemo- goča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi izključena vsa- ka špekulacija z vložnim denarjem.

Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, župnišča cerkven, in občine občinski denar. Tudi iz Amerike se nalaga največ denarja v to hranilnico.

Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St.,
NEW YORK.

6104 St. Clair Ave., N. E.,
CLEVELAND, O.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI, DUNAJSKA CESTA šte. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih
brez odbitka rentnega davka, 4 1/2 %

Naš zastopnik v Zed. državah je:

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave N. E., Cleveland, Ohio.

Rezervni zaklad
nad
pol milijona
kron.

Stanje hranilnih
vlog
dvajset milijonov
kron.

Slov. Delavska

Podporna Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania,
s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh.
Podpredsednik: JAKOB KOČIAN, Box 508, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomoćni tajnik: ALOJZIJ BAYDEK, Box 1, Dunio Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 228, Conemaugh, Pa.
Pomoćni blagajnik: IVAN BREZOVCEK, Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 528, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ BOMBACH, 1631 E. 31st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP SVOBODA, 638 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 224, Primero, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. M. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, ostroma njih uradniki, so ujudno prošili, po-
šljati denar naravnost na blaginjo in nikogar drugega, vse dopise pa
na glavnega tajnika.

V slučaju, da opazimo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali
sploh kjerškolik v poročilih glavnega tajnika, kako pomakljivi, naj
to nemudoma naznanijo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje po-
pravi.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

:: Zadnji dnevi Pompeja. ::

ZGODOVINSKI ROMAN.

Angleški spisal: Lord Lytton-Bulwer

SEDMO POGLAVJE.

Opustošenje se nadaljuje.

Obлак ki je zamračil dan se je zgostil v trdni, neprodorni tem-
nini. Se celo najtemnejša noč, kar jih je videlo človeštvo ke-
daj ni bila nič proti temi, ki je sedaj nastala. In to tem so od
časa do časa razsvetljevali bliski s Vesuva. Njihova strašna, ve-
ličastna lepota je bila nenavadna: vsak je bil drugačen. Sedaj
se je zasvetilo modro, kakor azurna modrina južnega neba; se-
daj je nastala tajinstveno zelena svetloba in je šinila kakor
ostudna kača preko celega obzorja. Oko slepeča rudečica je od
časa do časa razsvetljevalo celo mesto in vzginalo zopet v bolesi-
ni sledi kakor duh.

V teh presledkih je gromelo pod zemljo in stokajoči valo-
vi so se valili preko morja. Iz gorskih votlin so piskali surdeči
plini. Črna masa se je valila niz gora in zadobivala v svoji stra-
hoti nekakšne človeške podobe in se gubila v temi.

Na več krajih je bilo do kolena prahu in reke vrele vode,
ki so drle iz vulkana so napolnjevale hiše z močno paro! Iz ne-
ba se je vspalo s silnim trusem ognjenega kamenje in zapiralo
pot. Čimbolj se je bližal dan, tembolj se je tresla zemlja; —
tla so se umikala pred koraki, noben voz, nobena nosilnica ni
ostala na svojem mestu.

Kamenje se je v zraku zadevalo med seboj in se razleta-
valo v tisoče ognjenih isker, ki so vžigale vso gorljivo tvarino
v svoji bližini in tako je bila strašna tema, naenkrat "strašno
razsvetljena vsled gorečih bis in začel se je silen boj med sve-
tlobo in temo. Ljudje, ki so prišli malo k sebi, so zopet začeli
prizigati baklje, toda žveplen dež jih je deloma pogasil.

Večkrat so se srečale med seboj pri svitu takih bakelj gru-
če beguncev; nekateri so leteli k morju, drugi od morja nazaj.
Ocean je bil odstopil od obrežja; — neprodorna noč ga je pokri-
vala in valovje je grozovito šumelo, ko je padal vanj pepel in
vroče skale. Divje, duhovito podobno, so se srečevale te grupe,
niso imele časa za pogovor, niso vpraševale za svet, niso dajale
sveta; vedno bolj so se odpirale nebeske zatvornice in ugaše-
vale luči, ki so obsvetljevale smrti podobne obraze. Vse sile dru-
žabnega reda so bile strte. Pri blisku je korakal tat, ves obložen
s plenom mimo najvišjega sodnika. Ni se zmenil zanj. Če se je
v temi ločil moš od žene, otrok od staršev, je bilo vse upanje
na svidenje zastoj. Vse je vrelo slepo in divje temtertja. Ni-
česar ni ostalo od tako množičnega, tako zapletenega za-
kona socialnega življenja, kakor edinele zakon samohranitve.

V tej grozi je šel Atene po svoji poti, le Jona in Teskila sta
ga spremljale. Med tem je prišla tisočglava množica od morja
bežečih mimo njega in Nydia se je izgubila v njej. Glasno je
zaklical njeno ime. Nobene odgovora. Obrnila sta se: — za-
stoj; nista jo našla več. Njuna prijateljica, rešiteljica je bila
izgubljena. Pa tudi njuna voditeljica je bila dosedaj. V svoji
sleposti je edina poznala pot. Ker je bila popolnoma navajena
vseh ovinkov ju je peljala proti morju, kjer bi se mogoče lahk-
o rešili. Za njo je bilo vse temno. Utrujena sta se nekaj časa
nadaljevala pot med dežujočim pepelom.

"Oh!" je rekla Jona, ne morem naprej, noga mi zaostaja
v teh pepelnatih kupih. Beži najdražji! Beži — moj ljubi! pu-
sti me samo s seboj!"

"Tihoročno moja, moja nevesta! smrt s teboj mi je
slajša, kakor življenje brez tebe. Kam naj greva v tej temi. Zdi
se mi, da bodiva v krogu!"

"Bogovi! pogledj — ona skala je razrušila streho. Pot med
hišami je smrtno nevarna.

"Blagoslovljeni blisk! pogledj svetleče Fortune je pred na-
ma. Idiva tja in se zavarujva pred dežjem!"

Prijel jo je za roko in s težavo prišel do svetlišča.

"Kdo je tu?" je vprašal votel glas. "Pa saj je vseeno;
grom rušecnega sveta kljubuje sovražniku in prijatelju."

Jona se je obrnila, zakričala in se skrla v Glaukovo na-
ročje. Pogledal je v ono smer in videl vzrok njenega krika.
Skozi temo se je svetilo dvoje oči; pobilskalo se je in Glaukus
je zapazil leva, kateremu je bil namenjen v hrano, med dvema
stebrom. Blizu njega, ne sluteč take bližine, je sedela mogočna
postava gladiatorja Nigra.

Blisk je osvetlil človeka in žival; toda nagon obeh je bil
ngašen. Lev je šel bližje k gladiatorju, kakor da bi hotel imeti
tovariša in Nigra se mu ni umaknil.

Preokret narave je uničil razliko med obema.

Dočim so bili naši znanci pod streho je prišla gruča ljudi,
mož in žena z bakljami mimo njih. Bili so Nazarenci!

"Gorje, gorje!" je kričal presunljivo najstarejši izmed
njih. "Gospod prihaja k nam, ker sodnji dan je nastopil! Ne-
besni ogenj pošilja na grešno ljudstvo! Gorje vam, ki ste mo-
gočni in močni! Gorje vam, ki ste oblečeni v svilo in škrlat!
gorje malikovalcem in častilecem živali; gorje vam, ki ste pre-
livali kri svetnikov in vam, ki ste z veseljem gledali Gospodo-
vo smrt!"

Počasi so koracali naprej; baklje so se svetile v viharju,
glasovi so dosegli višek pretenja, in slednje so izgubili za ovink-
om; in pošastna tema, grozovita smrtna tišina je zavladala iz-
nova nad svetiščem.

Dež je za hip pojenjal in Glaukus je silil Jono k odhodu.
Obotavljajoč sta stala na stopnicah, ko je prišel mimo star mo-
žak s vrečo na hrbtu, oprt na mladeniča. Sin je držal bakljo v
roki. Glaukus je spoznal oba — skopuha in zapravljiveca.

"Oče", je rekel sin, "če ne moreš iti hitreje, te moram za-
pustiti, ali pa pogineva oba!"

"Toraj teči deček in zapusti očeta!"

"Ne morem bežati brez ničesar, od lakote bi umrl; daj mi
svojo vrečo zlata!" Mladenč zgrabil za žakelj v starčevi roki.

"Nesramnež, toraj očeta hočeš okrašt?"

"Da; kdo bi pomislil v takem času na vse to? Umri uma-
zanec!"

In sin je udaril očeta po glavi, da se je mrtev zgrudil, vzal
mu je premoženje iz rok in zbežal.

"Bogovi!" je zaklical Glaukus, "kaj ste tudi vi slepi v tej
temi! Ali pa hočete obenem kaznovati krive in nedolžne! Pridi
Jona, pridi!"

OSMO POGLAVJE.

Arbaces sreča Glauka in Jono.

Šla sta naprej, le bliski so jima kazali pot. Na nekaterih
mestih je pokrival siv, blede pepel tla, drugod so pa zopet le-
žali drug na drugem pomendrani ranjenci in s svojim kriča-
njem napolnjevali okolico. Nobeden se ni zmenil zanje. Žene so
živalsko vpile ker so sedaj ločene od svojih mož, spoznale v pra-
vi meri svojo slaboto. Vse to je pa mogočno presegalo tuljenje
vulkana. Strupen zrak je legal na prsa, zastavljal dihanje
in slabil zavest.

"Glaukus, moj ljubi! moje vse; trdno me drži! Se en ob-
jem; še enkrat naj čutim tvojo bližino, jaz moram umreti; ne
morem več!"

"Zaradi mojega življenja, srčnost, sladka Jona! Moje živ-
ljenje je pretkano s tvojim; pogledj tam se svete baklje!"

Z vetrom se bore in vihar jih je more nglasiti; skoraj go-
tovo so begunci, ki beže k morju. — Pridružiti se jim hočeva!"

Nenadoma je potihnil veter in dež je pojenjal, kakor da bi
hotel okrepiti ljubeča; zrak se je umiril, umirila se je tudi go-
ra, pripravljajoča se mogoče na nov izbruh. Baklenosei so se
približevali.

"Blizu morja smo", je rekl mirno mož, ki je šel prvi, "svo-
bodo in bogatstvo vsakemu sužnju, ki bo preživel ta dan. Ko-
rajžo! Bogovi so mi rekli, da ni za nas nevarnosti; — na-
prej!"

(Dolge prihodnjice.)

Velikazaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja bele vina po 70c. gallon
Črno vino po 50c. "
Drobnjak 4 galone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gal. (sodček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča

MARIJA GRILL,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O

Ali ste bolni?

Ako trpite na kakih nepravilnosti želodeca, kakor:
slabi tek, neredni odčistek, riganje, ako ste slabi, bleedi
in ako Vaša kri ni čista naročite takoj jedno škatuljo

PARTOLA CUKERNIH TABLETOV,

katera stane samo \$1.00 ter Vam zadostuje za več kot
jeden mesec. Omenjeno zdravilo je od najboljših zdrav-
nikov priporočeno kot najboljša za označene bolezni;
in da so v resnici neprekosljivi, kaže dejstvo, da se jih
je v tem kratkem času že nad JEDEN MILIJON ška-
tulj razprodalo.

Dalje ako trpite na katerej drugi bolezni kakor:
kašelj, reumatizem, trganje po udih, prsni, pljučni bo-
lezni, bolezni jeter ali ledje, glavobol, izpadanje las, ali
katera koli tajna spolna bolezen, ter ste že zastoj tro-
šili denar, poskusite od najboljših zdravnikov priporo-
čena zdravila svetovno znane lekarne PARTOS.

Pisma naslovljajte točno na:

The PARTOS PHARMACY

160 2nd Ave., cor. 10th St., New York, N. Y.

Slovenski ceniki se pošiljajo zastoj!

EDINA SLOVENSKA TRDKA.

ZASTAVE, REGALJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSCINE
ZA DRUŠTVA IN JEDNOTE.

Delo prve vrste. Cene nizke.

F. KERŽE CO.

3616 S. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILL.
SLOVENSKE CENIKE POSILJAMO ZASTOJ.

Dobri zobje pomeni dobro predavanje.
Dobro prebavanje pomeni dobro zdravje.
VPRAŠAJTE SVOJE PRIJATELJE O MENI.

Vsako delo jamčeno. Vsako delo brez bolečin.

DR. A. H. WEISBERGER

zobozdravnik

50 St. Mark's Place, (med. prvo in drugo Ave.) New York.
Odprto do 8. zvečer, v nedeljah pa do 3. popoldne.

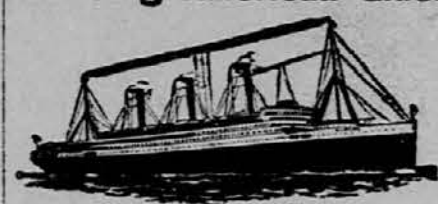
HARMONIKE

bodisi kakoršnekoli vrste izdelujem in
popravim po najnižjih cenah, a delo
trpečno in zanesljivo. V popravke sene
sljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16
let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem
lastnem domu. V popravku vzamem
kranjske kakor vse druge harmonike to
računam po delu kakor koli kdo zahteva
brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 E. 62nd St., Cleveland, O

Hamburg-American Line.

Redni prekooceanski promet iz

NEW YORKA DO HAMBURGA

preko PLYMOUTH in CHERBURG

s dobro poznanimi parniki na dva vijaka:
Kaiserin Augusta Victoria, Amerika, Cincinnati,
Cleveland, President Lincoln, President Grant,
Pennsylvania, Patricia, Pretoria itd.

Veliki moderni parniki nudijo najboljše udobnost
za primerno ceno; neprekosljiva kuhinja in
postrežba.

Opremljeni so z vsami modernimi aparati.

Odhod iz New Yorka:

AMERIKA — odpl. 26. novembra ob 11 dopol.

PATRICIA — odpl. 30. nov. ob 2 popol.

PRESIDENT GRANT — odpl. 7. dec. ob 9. dopol.

KAISERIN AUGUSTE VICTORIA — odpl. 12. dec. ob 10 dopol.

Vozljo tudi v Sredozemsko morje

Hamburg-American Line,

41-45 Broadway, New York City.

Pisarne: Philadelphia, Boston, Pittsburgh

Chicago, St. Louis, San Francisco.

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCIA!

Vsak potnik, kateri potuje skozi
New York bodisi v stari kraj ali
pa iz starega kraja naj obišče

PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI

HOTEL

AUGUST BACH,

45 Washington St., N. York

Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čist-
sobe in dobra domača hrana po
nižjih cenah.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz
Washingtona
za svoje zdrav-
vilo serijsko
stevilko, kte-
ra jamči, da
so z njo v rabi
prava in ko-
ristna.

Po dolgem
času se mi je
posrečilo iz-
najti pravo
Alpen tinktu-
ro in Pomado
provi iznada-
nju in za rast
močkin in krev-
tne gosti in dolgi lasi rešeni-
so popolnoma zdravilo in ne bodo več padali,
ter ne odvisli. Ravno tako močkin v 6 tednih
kraml brki popolnoma zrastejo. Reumatizem v
rokah, nogah in krčevih v 8 dneh popolnoma os-
travljen, kurja očka bradavice, potne noge in ope-
blino se popolnoma odstranijo. Da je to resnica
kamljen a \$500. Pošite po cenik katerega pošljem
zastoj.

JAKOB VAHČIČ
P. O. Box 68
Cleveland, O.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA". NAJVEČJI
IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.
Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z
brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND

18,694 ton

FINLAND

12,185 ton

ZEELAND 12185 ton.

KROONLAND

12,185 ton

VADEKLAND

12,018 ton

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, slovensko, Hrvaško
in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna
lesniška zveza.

Posebno se še skrbijo za udobnost potnikov medkrovia. Trečji razred onostojal
malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljnje informacije, cene in vožnje listke obrniti se je na

RED STAR LINE.

110, 9 Broadway
NEW YORK
80 State Street
BOSTON, MASS.
709 2nd Ave.,
SEATTLE, WASH.
11319 Walnut Street,
PHILADELPHIA, PA.

1306 "F" Street, N. W.
WASHINGTON, D. C.

219 St. Charles Street,
NEW ORLEANS, LA.

N. W. cor. Washington & LaSa
CHICAGO, ILL.

900 Locust Street,
ST. LOUIS, MO.

205 McDermott Ave
WINNIPEG, MAN.

319 Geary Street,
SAN FRANCISCO, CAL.

121 St. 3rd Street
MINNEAPOLIS, MIN.

31 Hospital Street,
MONTREAL, QUE.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBIVATE "GLAS NARODA" SKOZI
4 MESECE VSAK DAN.

COMPAGNIE GENERALE

TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta

do Havre, Pariza, Jvice, Inomosta in Ljubljane.

Poštni Ekspres parniki so:

"PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "FRANCE" na četiri vijaka

Poštni parniki so:

"CHICAGO" "LA TOURANE" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,

corner Pearl St., Chesebrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča Riv. 57

North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

FRANCE 21. nov. 1912 *LA LORRAINE 12. nov. 1912

*LA TOURANE 28. nov. 1912 *FRANCE 19. Dec. 1912

*LA SAVOIE 5. dec. 1912 *LA PROVENCE 26. dec. 1912

POSEBNA PLOVITRA

V HAVRE:

Parnik *CHICAGO odpl. s pomo. 01. št. 57 dne 16. nov. ob 3 popol.

Parnik *CAROLINE odpl. s pom. št. 84 dne 23. nov. ob 3 popol.

Parnik *NIAGARA odpl. s pom. št. 57 dne 30. nov. ob 3 popol.

Parnik *ROCHAMBEAU odpl. s pom. št. 57 dne 7. dec. ob 3 popol.

Parniki *zvezdoobrazovani imajo po dva vijaka

Parniki *z križem imajo po štiri vijaka.

Avstro - Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vijaka "MARITIMA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so do

TESTA 33.00

LJUBLJANE 33.00

REKE 33.00

ZAGREBA 34.25

KARLOVA 34.25

Na Maritima Washington stane \$3.00 več.

II. RAZRED do

TESTA ali REKE: Maritima Washington \$65.00, drugi \$60 do \$65.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.